

Pavel Koronthály: Klement Alexandrijský a Tertullianus: výzva k čistotě.
Oponentský posudek licenciátní práce

Hned v úvodu si dovolím poznamenat, že práci pana magistra Koronthályho považuji za naprosto dostačující k obhájení titulu licenciát teologie, a to jak po stránce formální, tak obsahové. Jeho zpracování tematiky (jejíž volba je sama o sobě přínosná) je přiměřené, text má zcela logickou strukturu, podloženou argumentací i adekvátní metodou, která umožňuje dospět ke smysluplným závěrům. Přestože jde o odborný text, autor má dar vyjadřovat se jasně a rozvíjet argumentaci takovým způsobem, že je možné velmi dobře vysledovat, proč dochází k určitým závěrům. Za přínosný považuji i připojený překlad a komentář spisu *De exhortatione castitatis*, který bych doporučila publikovat.

Jistě je možné neztotožnit se plně s některými dílčími závěry pana magistra, ale jednak jsme již měli příležitost spolu hovořit o některých konkrétních tématech, kde by bylo dobré pokračovat v bádání, a jednak vzhledem k tomu, že nejde o práci disertační, ale text svým způsobem přípravný a cvičný, nemám žádné připomínky zásadního typu. Pár poznámek, o kterých jsme však již s autorem práce hovořili, se týká prezentace historického a kulturního kontextu Tertuliánovy doby – ten je totiž pro porozumění tertuliánovské teologii dosti zásadní zasloužil by větší prohloubení. To, co je totiž připisováno na vrub montanismu, totiž může být daleko více podmíněno konkrétní situací křesťanské komunity v Kartágu ve druhém století po Kristu. Mám tím na mysli, že jde o dobu utváření určitého teologického jazyka i formující se tradice v oblasti křesťanské morálky a že vysoký teologický ideál, který Tertulián postuluje ve svých dogmatických a apologetických spisech, možná celkem logicky zplodil jeho náročnou křesťanskou etiku. Je-li jedním z rysů Tertuliánovy teologie pokus o systematické zpracování většiny významných témat křesťanského života, od věrouky po morálku, pak by bylo možná podnětné vysledovat, zda klíč k pochopení jeho obrovské etické náročnosti, která se nám dnes jeví jako obtížně přijatelná, nespočívá právě v souvislosti, kterou kartaginský teolog jasně vidí mezi naukou o Bohu a z ní vyplývajícím „řádu lásky“ (*disciplina caritatis*), jež má být nosným pilířem křesťanské etiky.

Kvůli lepšímu přístupu ke zdrojům, které by panu mgr. Koronthálymu umožnily další práci na tématu – a vzhledem k autorově jazykovému nadání a prokázané schopnosti dobře pracovat s pramennou i sekundární literaturou - bych si kladla otázku, zda autor neuvažoval alespoň o kratším studijním pobytu v zahraničí (např. v Římě kvůli knihovně Augustiniánům či jinde). Předložený text tedy jednoznačně doporučuji a těším se na další práci pana kolegy Koronthályho na poli patristického bádání.

v Praze, 28. května 2013

ThLic. Mgr. Denisa Červenková, Th.D.